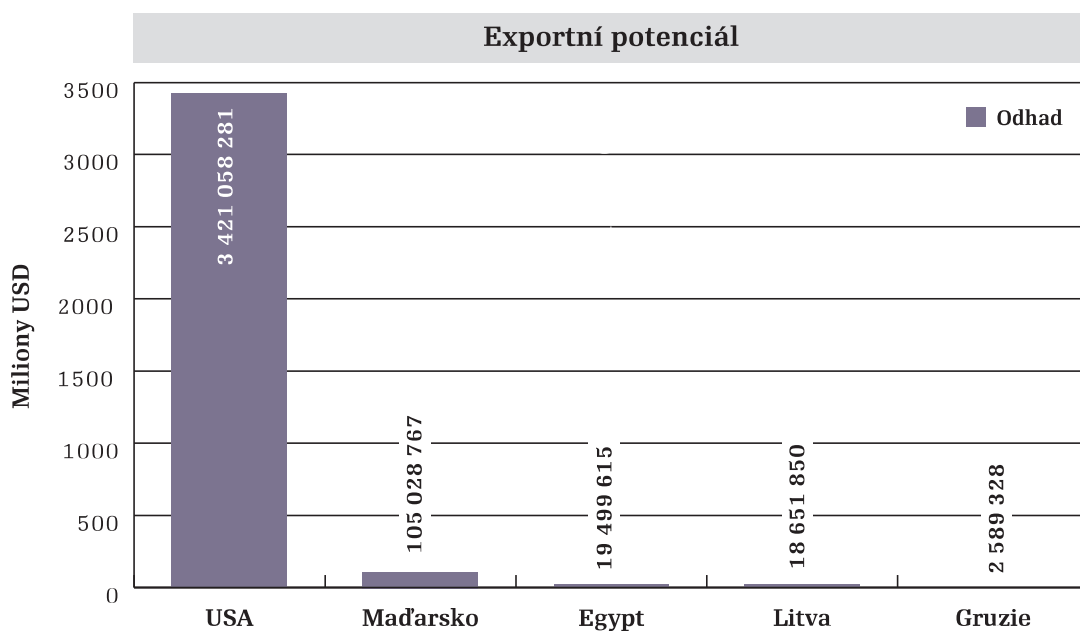

Dopravní průmysl a infrastruktura

U dopravního průmyslu je nejčtenější zastoupení především signalizačních zařízení, lodí a konstrukčního materiálu. Nejvíce příležitostí se nachází v Turkmenistánu, Gruzii. Největší exportní potenciál mají USA a dále následuje Maďarsko.

Zdroj: UN Comtrade (2015)¹

¹ V dopravním průmyslu se vyskytuje i řada služeb, které jsou těžko měřitelné, proto je třeba brát tuto skutečnost v potaz.

Státy s příležitostmi pro český export

AFGHÁNISTÁN

V Afghánistánu za přispění donorů (především Světové a Asijské rozvojové banky) dochází k rozvoji železniční a silniční sítě, letectví a výstavby energetických sítí (plynovody, ropovody, elektrické sítě, atd.) či rozvoji veřejné dopravy ve městech.

Plánuje se výstavba nových úseků silniční sítě „ring road“, která by měla zabezpečit propojení hlavních provincií v Afghánistánu a následně jejich propojení se silniční sítí sousedních států. Ve výstavbě jsou úseky Herat–Cheghcheran, Chora–Nilli. Hlavní důraz se klade na výstavbu silnice spojující Polkhumri–Herat v délce 300 km. Výstavba silnice má být dokončena v roce 2020 a tím dojde k propojení „ring road“. České firmy mají možnost uplatnit své výrobky a služby v tendrech Světové banky a afghánských institucí (např. dodávky turbín, generátorů, čerpadel, kolejového materiálu, lokomotiv, vagónů, autobusů, a nákladních vozidel).

ALBÁNIE

Albánské železnice předložily do parlamentu návrh zákona, který cílí na revitalizaci a otevření sektoru drah. Návrh se zaměřuje na rozvoj albánské železniční sítě a zlepšení její bezpečnosti. Vychází z národní strategie zacílené na posílení efektivnosti sektoru a jeho integraci do regionální i transevropské železniční sítě. Prioritou je zejména kvalitní spojení mezi albánskými přístavy v Durrësu, Vloře a Shëngjinu. Dále pak zejména zlepšení přeshraničního železničního spojení s Černou Horou, jediného železničního přeshraničního spojení, které má Albánie se sousedními státy. V dlouhodobějším výhledu se plánuje vybudovat železniční spojení z albánského Durrësu do makedonské Skopje jako části albánsko-makedonsko-bulharského koridoru. První stavbou v rámci revitalizace albánských železnic bude rekonstrukce a dostavba nové části železničního spojení Tirana–Durrës. Těndr na tuto stavbu bude během první poloviny roku 2018. Náklady na realizaci záměru jsou odhadovány na 82 mil. EUR. Z celkových nákladů bude 44 % hradit Evropská banka pro obnovu a rozvoj, zbytek albánská vláda. Albánské železnice rovněž plánují opravy a modernizace lokomotiv české provenience.

ÁZERBÁJDŽÁN

Postupně je modernizována městská a meziměstská autobusová doprava, s tím souvisí možnost dodávek autobusů, kde čeští exportéři mohou těžit ze zkušeností s realizací kontraktu na dodávku autobusů pro potřeby Evropských her 2015. Trh s osobními automobily zaznamenává poprvé od roku 2014 významnější růst, i když předkrizových let zatím zdaleka nedosahuje. Na obrátkách nabírá i výstavba nových silnic a dálnic, která zvyšuje poptávku po nákladních automobilech a specializovaných stavebních strojích.

BELGIE

Belgie je díky řadě přístavů (Antverpy, Ghent, Zeebrugge i nizozemskému Rotterdamu) významným logistickým a tranzitním uzlem, přes který prochází velká část evropského importu a exportu. S tím souvisí značné příležitosti v oblasti budování a modernizace dopravních cest, tunelů a městských obchvatů. V oblasti říční a námořní dopravy je aktuální poptávka po výrobě lodí pro osobní, nákladní, ale i turistickou dopravu.

EGYPT

S bytovou výstavbou souvisí i potřeba řešení odpadového hospodářství a také rozšiřování a modernizace dopravní infrastruktury. Na páteřní železniční dopravu hodlá Egypt navázat rozvoj dopravy autobusové, především ve velkých městech, která trpí dopravními kolapsy – zde by se měly uplatnit české autobusy (či trolejbusy). Další možnosti pro české exportéry skýtají budoucí egyptské investice do lodní dopravy (výstavba 6 nových přístavů v zóně Suezského průplavu, propojení Nilu se sítí afrických vodních cest) a do letecké dopravy (modernizace a zvýšení kapacity 22 egyptských letišť, malá dopravní letadla pro vnitrozemskou přepravu). Poptávka existuje jak po dopravních prostředcích, tak po zařízení přístavů, letišť, řídicích systémech apod.

ESTONSKO

Estonský dopravní sektor nabízí českým firmám mnoho možností. V roce 2018 plánuje estonská vláda investovat 56,7 mil. EUR do infrastrukturních projektů a rozvoje životního prostředí, investice do silnic by pak měly dosáhnout výše 227 mil. EUR. Jako zajímavé projekty se jeví výstavba první etapy železnice mezi Tallinnem a Haapsalua přestavba části dálnice na trase Tallinn–Tartu z dvouproude na čtyřproudu. V delším časovém horizontu je pak zajímavá především plánovaná výstavba centrálního terminálu pro osobní dopravu v Tallinnu. Jedná se o vybudování hlavního vlakového nádraží pro mezinárodní i vnitrostátní spoje a hlavního uzlu městské a příměstské dopravy, který by měl stát v bezprostřední blízkosti tallinského letiště. V nedávné době byla rovněž dokončena tramvajová linka ze stanice Ülleliste na letiště a zvažuje se i výstavba tramvajového depa.

FILIPÍNY

Ministerstvo dopravy plánuje přes 1 000 km kolejové infrastruktury do roku 2022. Do budoucna lze počítat s nově vyhlášenými tendry týkajícími se jiných tratí městské veřejné dopravy se soukromým financováním anebo mimoměstské železniční infrastruktury, ke které se zjevně začínají Filipíny také přiklánět. Vláda dále připravuje projekt podzemní dráhy (metra) pro Manilu a jsou potřeba opravy tramvajových tratí v Manile. Vyhláší rozsáhlé infrastrukturní projekty včetně staveb dálnic, ať již jako přímé zakázky, tak i jako PPP projekty. Akcentována je především nutnost spolupráce s dominantní strukturou konglomerátů ovládajících zájmy v dceřiných společnostech schopných financovat, budovat, dodávat a provozovat infrastrukturní projekty napříč sektory. Filipínská administrativa se i nadále snaží integrovat do globálních zásobovacích řetězců formou legislativních úprav. Dne 21. července 2015 došlo k novele zákona tzv. Cabotage Law, která umožňuje přepravním lodím využití více přístavů po celé zemi a tím poskytuje přepravcům finančně atraktivní volby v rámci svých importních/exportních aktivit. Administrativa prezidenta Duterteho dále plánuje vyčlenit 7 % celkového HDP jako součást socioekonomického plánu navýšení rozpočtu na infrastrukturu v rámci zrychlení implementace projektů PPP.

FINSKO

Evropská komise stanovila v roce 2016 členským státům EU národní limity pro snížení emisí skleníkových plynů v oblasti dopravy, zemědělství a bydlení. Dle uvedeného nařízení musí Finsko v letech 2021–2030 zredukovat emise v těchto sektorech až o 39 %. Přes dlouhodobě aktivní přístup Finska znamená požadavek na tak významné snížení emisí pro oblast dopravy velkou výzvu. Velké vzdálenosti způsobují, že se značná část energií v zemi spotřebovává právě v sektoru dopravy. K dosažení předepsaného emisního cíle tak bude muset tento sektor projít poměrně výraznou strukturální i technickou změnou,

což otevírá možnosti pro české exportéry – vláda se hodlá zaměřit na podporu ekologičtější hromadné dopravy osob (dálkové i městské, podpora železnic). Nutností bude i výrazná obměna vozového parku (plynový a elektrický pohon vozidel či motory na biopaliva – plán počítá se zvýšením podílu biosměsí v palivech až na 40 %). Ve městech je zřejmá snaha o přesunutí většího počtu veřejných dopravních prostředků na koleje. Nově budou jezdit tramvaje v Tampere, uvažuje o nich Turku, v oblasti hlavního města je mj. plánovaná výstavba rychlodráhy „Jokerit Line“, která je kolejovou půlkruhovou spojnici okolo města (práce by měly začít v r. 2019).

GRUZIE

Vláda v roce 2016 představila program zásadního zlepšení silnic v horských regionech. Vzhledem k těžkým místním podmínkám bude zapotřebí v určitých úsecích know-how zahraničních firem, což se bezesporu bude týkat i staveb tunelů, kde mají české firmy co nabídnout. Očekávané jsou též tendry různých měst na obnovu a zkapacitnění veřejné dopravy. V krátkodobém horizontu se bude jednat o dodávky autobusů/elektrobuses (až několik stovek kusů), v dlouhodobém horizontu o obnovu trolejbusové nebo tramvajové dopravy.

HONGKONG

Ve fázi výstavby či přípravy se nachází řada infrastrukturních projektů, např. mostu Hong Kong – Zhuhai – Macao, tunelu Tuen Mun – Chek Lap Kok Link a návazného dálničního obchvatu, logistického centra Tuen Mun, tunelu Tseung Kwan O – Lam Tin a dopravní infrastruktury v Central Kowloon (poslední dva projekty budou dokončeny v roce 2021). Celkem se nyní realizuje výstavba dálnic o délce 70 km v hodnotě 147 mld. HKD (455 mld. CZK).

INDONÉSIE

Dopravní infrastruktura země potřebuje rozsáhlou modernizaci prakticky ve všech oblastech – silnice, železnice, letiště, městská doprava. Spolu s růstem ekonomiky a životní úrovně obyvatel se nejen navýšily počty automobilů a motocyklů, ale také jasně ukázala poddimenzovanost infrastruktury. Ve snaze řešit situaci probíhá v zemi řada projektů na celostátní i lokální úrovni. V letech 2015–2019 by měla proběhnout výstavba tzv. trans sumaterského železničního koridoru o délce 2168 km. Na programu dne je též plán obnovy železnic a vozového parku státní železniční společnosti PT Kereta Api. Řešení prakticky krizové situace městské hromadné dopravy je jednou z hlavních priorit současného vedení hlavního města. V nadcházejících 5 letech by měla být v Jakartě vybudována jak trasa metra, tak vnitřní městský okruh nadzemní kolejové dopravy. Potřebný je rovněž systém na výběr elektronického jízdného.

KYPR

V souvislosti s řešením hluboké krize kyperského hospodářství po roce 2013 vyhlásila administrativa několik projektů s cílem zlepšit využívání ekonomického potenciálu země, zejména v sektoru turistického ruchu a návazné infrastruktury. Tyto projekty by měly postupně skýtat příležitosti pro zahraniční investory a dodavatele. Dále by mělo dojít k privatizaci několika státních podniků či dlouhodobým pronájmům služeb doposud kontrolovaných státem: kyperských telekomunikací Cyta, elektrárenských závodů EAC (výroba a rozvod elektrické energie) a burzy cenných papírů ad. Na jaře 2017 byla dokončena pouze privatizace nákladního přístavu v Limassolu, ostatní projekty vláda znovu posuzuje a jejich pokračování

je možné očekávat nejdříve v průběhu roku 2018, po prezidentských volbách a ustavení nové vlády. Vnitropoliticky ovšem představuje privatizace velmi citlivé téma, které má v zemi řadu odpůrců.

LITVA

Litva doposud nedisponuje kvalitní a hustou silniční sítí – statistika Ministerstva dopravy uvádí 309 km dálnic a 1 639 km silnic I. třídy. Na druhé straně se hustota litevských silnic nižších tříd (19 592 km) blížíla průměru EU. Přes její území prochází celkem šest evropských silničních koridorů. Litevská vláda přikládá zlepšování kvality silniční sítě a výstavbě dálnic či městských obchvatů zvýšenou pozornost včetně využívání fondů EU. Ze strukturálních fondů bylo pro dopravní projekty na období 2014–2020 vyčleněno 6,71 mld. EUR, v roce 2016 by měl objem realizovaných projektů dosáhnout 1 mld. EUR. Zajímavými projekty je dostavba silničního obchvatu hlavního města, modernizace silnice Vilnius–Utena (s financováním EIB) a silnice z Kaunasu na hranice s Lotyšskem a rozvoj elektromobility.

LUCEMBURSKO

Lucembursko patří k přepravním uzlům regionu a v oblasti podniká řada lucemburských i zahraničních firem. Příležitosti se nabízejí zejména v autodopravě a letectví.

MAĎARSKO

Maďarská města a obce plánují výměny a rekonstrukce vozových parků jak v segmentu, vlaků, příměstských vlaků, tramvají, autobusů a trolejbusů. Budapeštská radnice rovněž rozhodla o rekonstrukci tří ze čtyř budapeštských nádraží včetně jejich okolí, a sice nádraží Keleféldi, Nyugati a Keleti. Na základě mezistátní dohody mezi Maďarskem a Čínou z listopadu 2015 bude v nejbližších třech letech zahájena výstavba resp. rekonstrukce koridoru „Budapešť–Bělehrad“ na dvoukolejnou trať s rychlostí 160 km/h pro nákladní a 200 km/h pro osobní přepravu, na jejíž. Očekává se tedy poptávka po stavebních firmách na železniční svršky a elektronická zabezpečovací IT zařízení.

MALTA

Zlepšení dopravní infrastruktury a zajištění lepší veřejné dopravy je nutným předpokladem dalšího rozvoje turistického ruchu na Maltě. Druhými nejvíce dováženými produkty na Maltu (hned po ropě) jsou lodě a čluny, které jsou využívány jak k přepravním účelům, tak i k rybolovu.

MAROKO

Příležitostí pro české firmy může být plán casablanské radnice na rozvoj sítě městské hromadné dopravy – jedná se o celkem 5 nových linek kombinující tramvaje a autobusy. K realizaci by mělo dojít do konce roku 2022 a výsledkem bude celkem 80 km dlouhá linka, která obsáhne oba druhy pozemní veřejné dopravy. S výstavbou dvou pilotních tramvajových linek s termínem dokončení v roce 2026 zcela nově počítá středomořská metropole Tanger. Výhledově by se tramvaj měla také objevit v Marrákeši a Fesu. Stávající tramvajovou síť v marockém hlavním městě Rabatu plánuje zdejší radnice prodloužit směrem do sousedního Salé – práce by měly začít během roku 2018.

MYANMAR

Vláda zaměřuje pozornost na rozvoj zanedbané dopravní infrastruktury, který je jednou z podmínek širšího ekonomického rozvoje země. Myanmar plánuje v tomto směru velké projekty, včetně rozšíření

silniční a železniční sítě, nových letišť a přístavů. Podle analýz se očekává, že automobilový trh poroste do roku 2019 ročně (CAGR – Compound Annual Growth Rate) o 7,8 % (včetně poptávky po autosoučástkách) díky rostoucí ekonomice, rozvoji infrastruktury a růstu příjmů.

PERU

Velké mezery v infrastruktuře jsou důvodem zpomalení investičních aktivit ve strategických odvětvích. Překonání těchto nedostatků je předpokladem pro hladké spojení metropole s odlehlými regiony. V národním infrastrukturním plánu byly nezbytné zásahy v této oblasti vyčísleny pro období 2016–2025 na 160 mld. USD. Některé strategické projekty byly již zahájeny, jiné se připravují a další budou teprve formulovány. Vzhledem k přírodní katastrofě v roce 2017, korupčnímu skandálu (kauza Odebrecht) i stávkám se dokončení či zahájení některých projektů oddálí.

Jedním z největších projektů v oblasti infrastruktury je vybudování druhé linky metra v Limě, která má měřit 35 kilometrů, s investicí ve výši 5,5 mld. USD. Zároveň probíhají studie na vybudování třetí a čtvrté linky v celkové hodnotě 9 mld. USD. V regionálním městě Arequipa (2. největší město) je zvažována výstavba MHD na bázi jednokolejové visuté dráhy (monorail). V letecké dopravě je realizováno rozšíření letiště Jorge Chávez v Limě, přičemž dle odhadů by stavba nového terminálu mohla být dokončena v roce 2023. Celková investice do tohoto projektu by měla být ve výši 1,1 mld. USD. Další plánovanou investicí je investice ve výši 599 mil. USD do nového letiště Chinchero (Cusco).

Po přírodní katastrofě v roce 2017 se prioritou stalo obnovení poničené infrastruktury. Ministerstvo dopravy vyčíslilo náklady na rekonstrukci silnic a mostů na 2,6 mld. USD. Z důvodů záplav a sesuvů půdy bude potřeba opravit nebo zcela nahradit asi 523 mostů. 10 mil. USD bude potřeba vynaložit na opravu poničených železnic. Opravy by měly trvat 3 roky, přičemž je prosazován princip „build back better“, tzn., že cílem je zlepšení dané infrastruktury nad úroveň (vyšší než) před přírodní katastrofou. V každém případě to vygeneruje přechodně zvýšenou poptávku po nejen stavebních materiálech, ale i stavebních strojích (např. pro různé terénní úpravy).

RAKOUSKO

Doprava se podílí na tvorbě rakouského HDP cca 5 % a Rakousko se s 198 EUR/obyv. řadí na 2. příčku evropských investorů do výstavby železnic (za Švýcarskem). Přibližně 66 % rakouských infrastrukturních investic připadá na železniční dopravu, 34 % na dopravu silniční. Rakouská vláda chce do roku 2022 investovat přes 30 mld. EUR do rozvoje infrastruktury, vč. výstavby dálnic, rychlostních silnic, železnice a širokopásmového internetového připojení. Dále se očekává zatraktivnění vedlejších železničních tratí, mj. v souvislosti se zaváděním autonomního řízení. Rakousko se podílí na budování transevropské železniční sítě, má zájem o prodloužení ruské širokorozchodné železniční tratě do Vídně a o účast na čínském železničním projektu „Nové hedvábné stezky.“ S pomocí Evropské investiční banky (EIB) investuje 500 mil. EUR do projektu příměstských vlaků Cityjet. Mezi významné dopravní projekty patří také plánovaná výstavba třetí přístávací dráhy na vídeňském letišti a tunelu v Lobau. Plánuje se i výstavba protipovodňových zábran podél Dunaje, která by měla být dokončena do roku 2021. Jednou z dalších priorit rakouského ministerstva dopravy, inovací a technologií (BMVIT) je podpora vývoje technologií autonomního řízení, jak v silniční, tak i železniční dopravě. V rámci programu „Mobilita budoucnosti“ vláda podporuje automatizaci v oblastech mobility osob a zboží, dopravní infrastruktury a technologií v oblasti. Zvláštní pozornost je věnována inteligentním dopravním systémům a službám. V rámci akčního balíku E-mobility rakouské vlády a automobilového průmyslu ve výši 72 mil. EUR je podporována

koupě elektromobilů (48 mil. EUR), výstavba dobíjecích stanic a příslušné infrastruktury (vč. budování parkovišť Park&Ride, Bike&Ride a systém sdílených aut - car sharing). Vedle státu podporují e-mobilitu z vlastních rozpočtů i jednotlivé spolkové země.

RUMUNSKO

Automobilovému průmyslu se v Rumunsku daří díky zahraničním investicím a rovněž díky rostoucí expanzi domácího výrobce osobních automobilů značky Dacia na zahraničních trzích. V Rumunsku existují významní výrobci z oblasti automobilového průmyslu - Dacia Renault Group Automobile, Ford a Daimler. Ti generují subdodávky a nové investic např. Michelin, Continental, Takata, Delphi a desítek dalších. Konkrétními příležitostmi pak mohou být dodávky i subdodávky např. obalů a obalové techniky, výrobních linek, strojů a zařízení pro výrobu v oblasti automotive nebo export konkrétních komponentů pro výrobce vozidel nebo jejich subdodavatele.

RUSKO

V rámci dopravního průmyslu a infrastruktury je jednou z nejperspektivnějších příležitostí oblast dodávek pro segment veřejné hromadné dopravy. Jedná se o možnost dodávek energeticky efektivních a šetrných dopravních prostředků, například elektrobusesů a dopravních prostředků využívajících technologie na zkapalněný a stlačený zemní plyn, přičemž rozvoj této oblasti ruská vláda podporuje finančními dotacemi v rámci vybraných programů. Šance na uplatnění mají také dodavatelé různých inteligentních dopravních systémů a služeb pro veřejnou hromadnou dopravu. Jedná se o možné dodávky elektronických a řídicích jednotek, bezpečnostních systémů, služeb pro cestující a správce infrastruktury, služeb pro provozovatele dopravy a veřejnou správu.

SENEGAL

Mezi roky 2014–2018 senegalská vláda odhaduje potřebu zajistit financování a výstavbu infrastrukturálních projektů a dopravních služeb v hodnotě 621 mld. XOF (cca 26 mld. CZK). Jedná se mimo jiné o projekt rekonstrukce a stavby nových železničních tratí (rekonstrukce trati Dakar-Tambacounda-Bamako a dalších regionálních tratí), výstavbu a rekonstrukci silnic a stavbu mostů (např. most přes řeku Senegal v městě Rosso). V rámci PPP projektů v oblasti dopravy vláda odhaduje potřeby financování na 417,4 mld. XOF (17 mld. CZK) v letech 2014–2018. V tomto období by podle tříletého vládního programu mělo dojít k výstavbě 1 520 km nových železničních tratí za 1 390 mld. XOF (58,4 mld. CZK). Také se v těchto pěti letech počítá s obnovou vozového parku autobusů a minibusů městské i meziměstské dopravy (cca 3 tis. jednotek).

SLOVENSKO

Poptávka po autobusech a trolejbusích souvisí s probíhající obnovou vozového parku městské hromadné dopravy ve větších městech (Košice, Prešov, Banská Bystrica, apod.). Nevyhovující stav vozového parku městských i příměstských linek dává příležitosti pro export. Budování tzv. smart cities na Slovensku nabízí příležitosti pro inteligentní dopravní systémy ve veřejné dopravě. Exportní potenciál je také v oblasti ekologizace dopravy. Výstavba dopravní infrastruktury na Slovensku je zajišťována téměř výlučně z eurofondů. Ministerstvo obrany SR plánuje do roku 2020 celkem 9 prioritních projektů o celkové délce 90,5 km dálnic a rychlostních silnic. Jedná se například o úsek dálnice D1 Bratislava – Senec nebo několik úseků rychlostních silnic R2 a R4 na jižním a východním Slovensku. Česká republika a Slovenská republika považují

za prioritu v budování dopravní infrastruktury propojení české a slovenské dálnice D1, kvalitnější silniční propojení Zlínského a Trenčínského kraje a rovněž Moravskoslezského a Žilinského kraje. Možnosti českého exportu jsou v přípravné fázi, projekčních činnostech a i realizačních pracích.

SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ

Prodej automobilů dosáhl svého vrcholu v roce 2016 a v roce 2017 poprvé od doby krize zaznamenal pokles. Celkem se prodalo 17,25 mil. nových vozidel – což je meziroční pokles o 1,8 %, přičemž v osobní dopravě je nejrychleji rostoucím segmentem SUV a cross-over. Trendem je vývoj nových vozidel na alternativní pohony s odpovídající infrastrukturou – CNG a LNG u autobusů a nákladní dopravy, u osobních vozů pak elektřina, hybridní pohon a vodíkové palivové články. Ve velkých městech prudce stoupá využití aplikací na sdílené jízdy a to i na úkor městské hromadné dopravy. Pokračuje vysoká poptávka po nákladní přepravě (a to i díky projektům rekonstrukce v hurikány postižených regionech jihu USA) a nákladní společnosti pokračují s obnovou svých vozových parků. Automobilky investují do autonomního řízení, elektromobility a technologií infotainmentu /connected vehicle a také do běžných výrobních zařízení. Na dodávky dílů mají největší šance firmy, které jsou již součástí dodavatelských řetězců, s referencemi od německých, korejských či japonských odběratelů. Perspektivní je tento trh pro softwarové firmy z oboru umělé inteligence (základ autonomního řízení) a elektromobility. Celkově je však toto odvětví politicky velmi citlivé a je nutné sledovat další vývoj legislativy, především té týkající se importu.

SRBSKO

Největší potenciál v této kategorii spatřujeme v infrastrukturních projektech na železnici. V přípravě/na počátku realizace je 200 km rychlostní trať z Bělehradu do Budapešti. Projekt je financován z čínské strany a dosud není zcela jasné, jak velký bude prostor pro zahraniční subdodavatele. Celková hodnota trati, která by měla spojit přístav Pireus s Budapeští je odhadována na 2,89 mld. USD. Srbsko realizuje i další projekty na hlavních i regionálních tratích. Jedním z významných projektů je i modernizace 100 km trati Bělehrad–Nišv hodnotě 234 mil. USD.

Velké příležitosti lež očekávat i v silniční dopravě. Pokračuje budování dálnice A2 (koridor XI). V současnosti je dokončeno nebo těsně před dokončením cca 50 km této dálnice. V tomto roce by měla být zahájena výstavba úseku z města Čačak do Požegy o celkové délce 31 km a očekávané hodnotě 450 mil. EUR.

TÁDŽIKISTÁN

Rozvoj dopravní infrastruktury a veřejné dopravy je jednou z vládních priorit. Přípravované investiční projekty jsou zaměřené zejména na výstavbu a modernizaci silniční sítě zajišťující propojení jak složitě dostupných regionů Tádžikistánu, tak i tranzitního propojení s Afghánistánem a Čínou. Realizace Programu rozvoje dopravní infrastruktury na období 2010–2025 v hodnotě 3 mld. USD počítá s rekonstrukcí magistrál a vnitrostátních silnic, s modernizací železničního vozového parku (zvýšení nákladní přepravy), s výstavbou nových letištních terminálů a modernizací řízení letového provozu.

TCHAJ-WAN

Tchajwanské úřady oznámily veřejný program pro rozvoj infrastruktury s celkovým rozpočtem 13,9 mld. USD do 2020/2021. Tyto projekty jsou rozděleny do tří fází, jehož první fáze probíhá od září 2017 do prosince 2018 s rozpočtem v hodnotě 3,5 mld. USD. Další fáze budou průběžně aktualizovány. Vzhledem k tomu, že místní dodavatelé zatím nejsou schopni samostatně dokončit všechny aspekty těchto projektů

(v hromadné dopravě, energii či vodních projektech), existují zde příležitosti právě pro české dodavatele, kteří mají možnost podílet se na implementaci tohoto programu na Tchaj-wanu.

Co se týče dopravní sítě na ostrově, české firmy se mohou zapojit do projektů na vybudování nových linek metra, rozšiřování vysokorychlostních železničních stanic či modernizaci tradičních železnic na Tchaj-wanu.

Příležitosti pro české firmy: inženýrské poradenství; světelná signalizace; výstavba a konstrukce stanic dodávky v železniční infrastruktuře, dílčích komponentů pro kolejová vozidla a služeb.

TURKMENISTÁN

Turkmenistán si z hlediska mezinárodní dopravy snaží udržet svůj význam tranzitní země, a to zejména vybudováním dopravního koridoru umožňujícího přístup z Kazachstánu přes území Turkmenistánu do Iránu. Dílčí hodnota předmětného projektu představuje na území Turkmenistánu přibližně 170 mil. USD, z čehož 125 mil. USD by mělo být profinancováno ze zdrojů Asijské rozvojové banky a zbytek na úkor státního rozpočtu. Významnou roli hraje výstavba intermodálních logistických center, a to zejména v návaznosti na budování přístavů na pobřeží Kaspického moře.

UKRAJINA

Na ukrajinské straně je zájem o spolupráci s českou stranou při obnovování a modernizaci tramvajové dopravy, např. město Kyjev předpokládá modernizaci části svého tramvajového parku. Příležitosti existují též na trhu osobních vozidel, kde se v roce 2017 výrazněji zvýšila poptávka. Tento trend by měl pokračovat i v roce 2018. Příležitostí může být rovněž modernizace silniční infrastruktury.

UZBEKISTÁN

Rozvoj dopravní infrastruktury a veřejné dopravy Uzbekistánu je jednou ze současných priorit nové uzbecké vlády. Program rozvoje a modernizace inženýrské a dopravní infrastruktury počítá s rekonstrukcí, modernizací a výstavbou více než 1 200 km silnic a dálnic. Program kromě běžných stavebních prací zahrnuje zavádění moderních telematických systémů zejména na dálničních úsecích a na silnicích 1. třídy a stejně tak v rámci probíhající modernizace městské dopravní infrastruktury i v hlavním městě Taškentu a v dalších větších městech. Na celostátní úrovni se postupně realizuje plán modernizace infrastruktury a řízení železniční dopravy (včetně získávání know-how pro zefektivnění mezinárodní železniční přepravy) a letového provozu.

VIETNAM

Pro období 2016–20 Ministerstvo dopravy Vietnamu schválilo projekty pro jednotlivé segmenty dopravy v hodnotě 50 mld. USD. Podle hlavního plánu rozvoje silniční dopravy ve Vietnamu bude do roku 2030 postaveno 20 dálnic s celkovou délkou 6 411 km. Klíčové postavení v nově budovaném dálničním systému bude mít severojižní dálnice mezi Hanojí a Ho Či Minovým Městem v celkové délce 1 941 km s plánovaným rozpočtem ve výši 18,5 mld. USD. Vietnamská velká města mají nedostatečně řešenu otázku veřejné dopravy, proto se potýkají s dopravními zácpami. Příležitost pro české dodavatele tramvají, metra, autobusů či trolejbusů.

V Ho Či Minově Městě probíhá výstavba nového metra. První linka systému sedmi podzemních linek o celkové délce 124 km má být dokončena v roce 2020. Podle stejného plánu mají být do roku 2020 vystavěny i tři jednokolejné nadzemní linky o celkové délce 37 km. Celkový rozpočet projektu je odhadován

na 12 mld. USD. Nový systém nadzemní městské kolejové dopravy je budován také v Hanoji. Do roku 2030 má být v provozu celkem osm nadzemních linek. Výstavba jednotlivých linek a jejich součástí je financována separátně z různých zdrojů, především prostřednictvím ODA a soft loans, poskytnutých zahraničními dárci. Příležitosti pro české výrobce lze spatřovat zejména v případné realizaci subdodávek pro kontraktory, kteří již byli vybráni pro stavbu jednotlivých linek, resp. stanic, či dodávky vozového parku atd.

Vzhledem ke značně zastaralému vozovému parku dopravních podniků v Hanoji a Ho Či Minově Městě je plánována rozsáhlá obměna většiny užívaných autobusů. Rostoucí poptávku po nových autobusech lze očekávat i s postupným zaváděním systému rychlé autobusové dopravy BRT v Hanoji a Ho Či Minově Městě. Po vstupu v platnost FTA EU-Vietnam na konci roku 2018 se podstatně zvýší vývozní příležitosti i pro české výrobce autobusů.

Konkrétní příležitosti	Země
CPA 30 - Ost. dopravní prostředky a zařízení, vč. souvisejících služeb a prací	Myanmar
CPA 42 - Inženýrské stavby a jejich výstavba	Maďarsko, Myanmar, Peru
CPA 42.12 - Železnice a podzemní dráhy a jejich výstavba	Tchaj-wan, Kypr
CPA 43 - Speciální stavební činnosti	Maďarsko
HS 3205 - Laky barevné, přípravky založené na Lacích	Rumunsko
HS 4011 - Nové pneumatiky z kaučuku	Lotyšsko
HS 4013 - Duše pryžové	Estonsko
HS 5330 - Jeřáby přepravní, portálové	Egypt
HS 6099 - Vozidla motorová pro dopravu veřejnou, osobní	Egypt
HS 6306 - Plachty nepromokavé lodní, stínící ap., stany aj.	Filipíny
HS 7302 - Konstrukční materiál pro stavbu železničních nebo tramvajových tratí ze železa nebo oceli	Maroko, Egypt, Filipíny, Maroko, Myanmar, Tchaj-wan
HS 7308 - Konstrukce jn. a části a součásti pro použití v konstrukcích , ze železa, oceli	Maďarsko
HS 8409 - Části a součásti vhodné pro motory pístové	USA
HS 8414 - Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory aj.	Afghánistán, Peru
HS 8428 - Ost. zvedací, manipulační, nakládací nebo vykládací zařízení	Filipíny
HS 8429 - Buldozery srovnávače rypadla apod s pohonem	Peru, Filipíny, Hongkong, Řecko, Slovensko
HS 8430 - Ost. srovnávací, vyrovnávací, škrabací, vrtací aj. stroje; sněhové pluhy a frézy	Řecko, Slovensko
HS 8431 - Části a součásti jeřábů, vozíků, buldozerů, fréz aj.	Ázerbájdžán, Peru, Řecko, Slovensko, Tchaj-wan
HS 8460 - Obráběcí stroje pro odstraňování ostřin, k broušení, honování aj. konečnou úpravu kovů	Rumunsko, Tchaj-wan

Konkrétní příležitosti	Země
HS 8462 – Tvářecí stroje na opracování kovů, buchary, lisy ap.	Tchaj-wan
HS 8466 – Části, součásti a příslušenství strojů obráběcích, tvářecích	Tchaj-wan
HS 8467 – Nářadí ruční pneumatické s motorem ne elektrické	Peru
HS 8468 – Stroje přístroje pro pájení svařování kalení	Peru
HS 8471 – Zařízení pro automat. zpracování dat a jejich jednotky; snímače ap.	Rumunsko, Turkmenistán, USA
HS 8476 – Automaty prodejní a na rozměňování mincí	Albánie
HS 8479 – Stroje a mechanická zařízení s vlastní individuální funkcí, jinde neuvedené	Ázerbájdžán
HS 8482 – Valivá ložiska (kuličková, válečková, jehlová ap.)	Rumunsko
HS 8484 – Těsnění ap. výrobky kovoplastové; soubory, sestavy, mechanické ucpávky	Rumunsko
HS 8501 – Elektrické motory a generátory (kromě generátorových soustrojí)	Afghánistán, USA
HS 8512 – Elektrické přístroje osvětlovací nebo signalizační, elektrické stěrače ap.	Tchaj-wan
HS 8517 – Telefonní a ost. přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, obrazů aj. dat	Tádžikistán, Turkmenistán, Uzbekistán
HS 8526 – Příst. radiolok ap. radiové pro řízení dálkové	Peru, Egypt
HS 8528 – Monitory, projektory, bez TV, přijímače televizní	Turkmenistán
HS 8529 – Části a součásti vysílacích, přijímacích televizí	Tádžikistán, Turkmenistán, Uzbekistán
HS 8530 – El. přístroje signalizační, bezpečnostní nebo pro řízení dopravy	Bangladéš, Hongkong, Rakousko, Tádžikistán, Turkmenistán, Uzbekistán, Peru
HS 8531 – El. akustické nebo vizuální signalizační přístroje, poplašná zařízení	Turkmenistán
HS 8544 – Izolované dráty, kabely aj. izolované elektrické vodiče	Rumunsko, Turkmenistán
HS 8607 – Části železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel	Albánie, Lucembursko, Maroko, Tchaj-wan
HS 8608 – Kolejový svrškový upevňovací materiál a zařízení; mechanické přístroje a signalizační zařízení	Albánie, Maroko, Senegal, Uzbekistán
HS 8609 – Kontejnery pro jeden nebo více druhů dopravy	Peru, Gruzie
HS 8702 – Motorová vozidla pro dopravu deseti nebo více osob, včetně řidiče	Afghánistán, Ázerbájdžán, Finsko, Lotyšsko, Lucembursko, Rusko, Řecko, Slovensko
HS 8703 – Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob	Finsko, Lotyšsko, Lucembursko, Švýcarsko, Ukrajina
HS 8704 – Motorová vozidla pro přepravu nákladu	Afghánistán, Ázerbájdžán, Finsko
HS 8706 – Podvozky (chassis) vybavené motorem, pro motorová vozidla čísel 8701 až 8705	Filipíny

DOPRAVNÍ PRŮMYSL A INFRASTRUKTURA

Konkrétní příležitosti	Země
HS 8707 - Karoserie (kabiny pro řidiče) pro motorová vozidla čísel 8701 až 8705	Gruzie, Lotyšsko
HS 8708 - Části, součásti motorových vozidel čísel 8701 až 8705	Gruzie, Lotyšsko, Rumunsko, USA
HS 8712 - Jízdní kola a jiná kola (tříkolky), bez motoru	Egypt, Malta, Senegal
HS 8901 - Lodě pro osobní dopravu, turistické, trajektové ap. plavidla pro přepravu osob nebo nákladů	Austrálie, Belgie, Egypt, Malta
HS 8904 - Remorkéry nebo tlačná plavidla	Egypt
HS 8905 - Majákové lodě, požární lodě, plovoucí bagry, plovoucí jeřáby a jiná plavidla	Egypt, Litva
HS 8906 - Ost. plavidla, včetně válečných lodí a záchranných člunů, jiných než veslových	Litva, Malta
HS 8907 - Ost. Plavidla	Gruzie, Litva
HS 9406 - Montované stavby	Maďarsko